

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС

РЕПРЕСОВАНИЙ ПРАВОПИС

До 1933 року в Україні функціонував так званий **скрипниківський**, або ж **харківський правопис** (затверджений радянською владою у 1926 році). Він передавав на письмі **фонетичні особливості української мови**.

Однак менш ніж за 10 років українізацію в СРСР згорнули, і правопис замінили на **більш наближений до російської мови**.

- скрипниківський правопис затаврували «націоналістичним», як це було прийнято у радянської влади;
- багато мовознавців, що над ним працювали, у сталінську епоху зазнали репресій;
- у правописі від 1933 року, наприклад, з української прибрали **літеру «ґ», кличний відмінок** тощо.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

[-ЖЕСТ-]: Є ЗАМІСТЬ Е

- ✓ проєкт
- ✓ ін'єкція
- ✓ траєкторія
- ✓ об'єкт

ПІВ = ПОЛОВИНА

- ✓ пів хвилини
- ✓ пів яблука
- ✓ пів Києва
- ✓ пів години

ПОДВОЄННЯ/ БЕЗ ПОДВОЄННЯ

- ✓ свящеННик
- ✓ Дікенс
- ✓ Текерей

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

ІНШОМОВНИЙ КОМПОНЕНТ **РАЗОМ**

- ✓ мінісукня
- ✓ віцепрезидент
- ✓ ексміністр
- ✓ вебсайт

архі-, архи-, бліц-, гіпер-, екстра-,
макро-, максі-, міді-, мікро-, міні-,
мульти-, нано-, полі-, преміум-,
супер-, топ-, ультра-, флеш-, анти-,
віце-, екс-, контр-, лейб-, обер-,
штабс-, унтер-.

✗ **ТОП-10**
✗ **ТОП-100**

Компонент топ- із
числівниками не
поєднуваний

САЙТИ ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

- ✓ фейсбук - мережа "Фейсбук"
- ✓ твітер
- ✓ гугл
- ✓ ютуб
- ✓ імейл

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС

ПРОДОВЖЕННЯ

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

[-J-]: Й

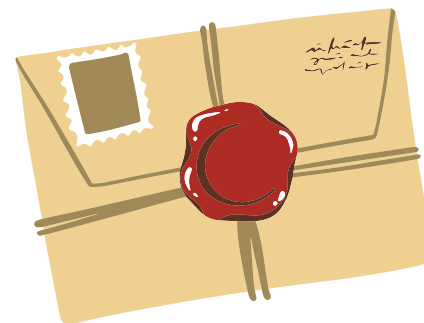
[-JE-], [-JU-], [-JA-], [-JI-]: Є, Ю, Я, Ї

- ✓ плеєр
- ✓ круїз
- ✓ флаєр
- ✓ Гаїті

ВИ, ВАШ

- ✓ ви, ваш
- ✓ Ви , Ваш

-И-, -І-, -Ї- ВКІНЦІ

- ✓ два хлопці
- ✓ три робітники
- ✓ чотири слухачі

з великої - тільки як форма ввічливості у звертанні до однієї конкретної особи в листах, офіційних документах тощо, адресованих безпосередньо цій людині

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС

БУКВА Ґ

аґрус

ґава

ґедзь

ґазда

ґанок

ґрати

ґринджоли

ґрунт

ґудзик

ґуля

дзиґа

ґніт

ґандж, ґату́нок, ґвалт, ґеґати, ґелґота́ти, ґелґоти́ти, ґерґелі,
ґйґнути, ґирліґа, ґоґель-моґель, ґонт(а), ґрасувáти,
ґре́чний, ґура́льня, джиґу́н, дриґáти і дриґати, ремиґáти

дзиґлик

ґлей

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

З ДЕФІСОМ ПИШЕМО:

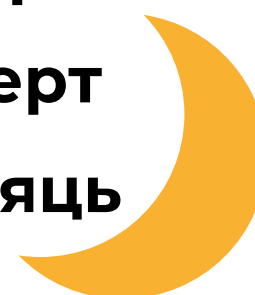
- ✓ писа́в-писа́в
- ✓ ле́две-ле́две
- ✓ бі́лий-бі́лий
- ✓ зро́ду-ві́ку
- ✓ купі́вля-про́даж
- ✓ ба́тько-ма́ти
- ✓ з да́вніх-давéн
- ✓ пові́к-ві́ки
- ✓ ДНК-ана́ліз
- ✓ 750-рі́ччя

НАПІВ, ПОЛУ, ПІВ:

- ✓ напівпíтьма́
- ✓ напівпра́вда
- ✓ напівíмла

- ✓ піваркуш
- ✓ півлі́тра
- ✓ півострі́в
- ✓ півоберт
- ✓ півмі́сяць

- ✓ полúдрабок

- ✓ полúкіпок

- ✓ полúмисок

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС

ПОДВІЙНІ ВАРІАНТИ

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

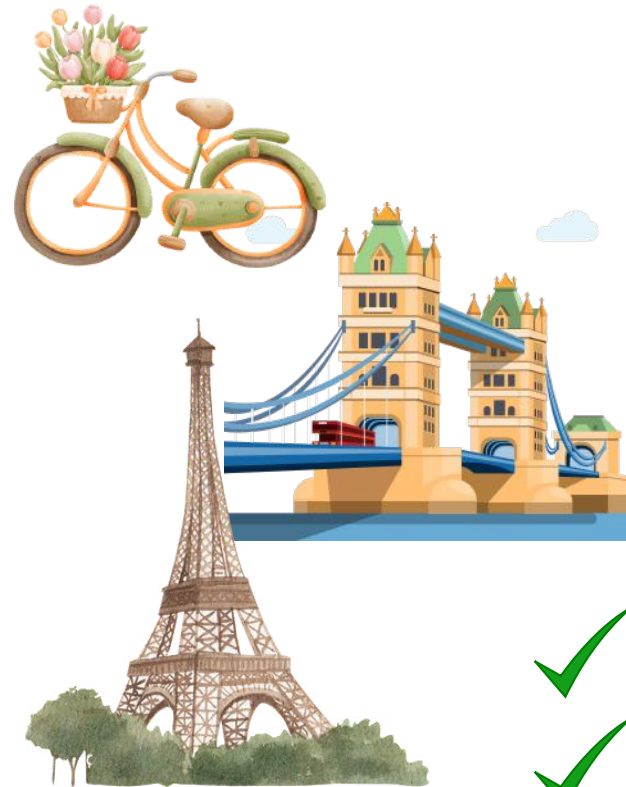
- ✓ архимандрит і архіандрит
- ✓ архиєрей і архієрей
- ✓ архистратиг і архістратиг

- ✓ крові - крови
- ✓ любові - любви
- ✓ осені - осени
- ✓ солі - соли
- ✓ Русі - Руси

Іменники жіночого роду
III відміни на -ть та ін. у
родовому відмінку

- ✓ Амстерда́ма/-у
- ✓ Ліверпу́ля/-у
- ✓ Лондо́на/-у
- ✓ Мадри́да/-у
- ✓ Пари́жа/-у
- ✓ Чорно́биля/-ю

- ✓ ірод - ирод
- ✓ ірій - ирій

- ✓ гідності - гідности
- ✓ незалежності - независности
- ✓ радості - радости
- ✓ смерті - смерти
- ✓ честі - чести
- ✓ хоробрості - хоробрости

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС

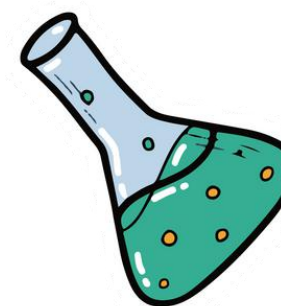
ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

ДВО-/ДВОХ-

- ✓ **двохсотий**
- ✓ **трьохтисячний**
- ✓ **чотирьохмільйонний**

- ✓ **двоактний**
- ✓ **двоокис**
- ✓ **двоокисень**

ЗАКІНЧЕННЯ:

- ✓ **Ігорю**, замість Ігоре
- ✓ **Олеже і Олегу**
- ✓ **хабаря**, замість хабара
- ✓ **Ізабель – Ізабелі,**
Етель – Етелі,
Жізель – Жізелі,
Мішель – Мішелі

пишемо двух-, трьох-, чотирьох-, якщо наступна частина є числівником чи співвідносним іменником

- ✓ **двоопуклий**
- ✓ **двоосьовий**
- ✓ **триатомний**
- ✓ **триокисень,**
- ✓ **чотириосьовий**

**ситро тепер відмінюється,
як і пальто**

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

ЩО ПОДИВИТИСЯ?

Проект Р.І.Д - “Історія українського правопису”

Твоя Підпільна Гуманітарка - “Що таке Скрипниківка?”

Ukraïner - “Що таке українська мова?”

Долучайтесь до вайбер-спільноти для вчителів мовно-літературної галузі

